

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621202427
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2621202427.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Eva Behranová, v právnej veci navrhovateľov: 1/ K. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, 2/ F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, D., 3/ O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. E. D. XXX/XX, H. J., Česká republika, štátny občan SR, navrhovatelia 1/ - 3/ právne zastúpení: JUDr. Marek Horník, advokát, Jesenského 2, Bratislava, 4/ JUDr. D. A., nar. XX.XX.XXXX a 5/ Ing. H. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom F. X, D., a protistrany: K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, D., zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., so sídlom Hurbanova 486/2, Senica, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaniach navrhovateľov 1/ - 5/ a protistrany proti uzneseniu Okresného súdu Senica č. k. 5C/20/2021-35 zo dňa 15.06.2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti protistrane zdržať sa akýchkoľvek zásahov a úprav na nehnuteľnostiach m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a výrok II. o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti p o t v r d z u j e.
- II. Žalovaná m á proti navrhovateľom 1/ - 5/ n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

„Súd ukladá povinnej z neodkladného opatrenia zdržať sa akýchkoľvek stavebných zásahov a úprav na pozemkoch parc. reg. C č. 151/4, parc. reg. C č. 152/6, parc. reg. C č. 152/7, parc. reg. C č. 152/8, nachádzajúcich sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísaných v LV č. XX, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Senica pod sp.zn. 10C 1/2021.“

Výrokom II. vo zvyšnej časti návrh zamietol a výrokom III. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 329 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 334 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že navrhovatelia 1/ až 3/ sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil povinnej z neodkladného opatrenia odstrániť oplatenie vybudované na hranici pozemkov parc. reg. C č. 152/6, nachádzajúcom sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctva č. XX a parc. reg. C č. 150/6 nachádzajúcom sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctve č. XXX a uviesť uvedené pozemky do pôvodného stavu, a to všetko do 5 dní od doručenia tohto uznesenia. Ďalším výrokom žiadali, aby súd uložil povinnej z neodkladného opatrenia zdržať sa akýchkoľvek stavebných zásahov a úprav na pozemkoch parc. reg. C č. 151/4, parc. reg. C č. 152/6, parc. reg. C č. 152/7, parc. reg. C č. 152/8, nachádzajúcich

sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísaných v LV č. XX, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Senica pod sp.zn. 10C 1/2021. Návrh odôvodnili tým, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 10C 1/2021 sa domáhajú určenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným v LV č. XX pre k.ú. K., Okresný úrad Senica, katastrálny odbor. Počas konania vo veci samej postavila žalovaná (povinná z neodkladného opatrenia) na dvore prislúchajúcom rodinnému dome súp. č. XX kovové oplotenie pevne spojené so zemou, ktoré prebieha na hranici medzi sporným pozemkom parc.č. 152/6 a pozemkom vo vlastníctve intervenientov parc.č. 150/6. Odporca týmto konaním znemožnil faktický prístup na pozemok parc.č. 152/6, ktorého vlastníctvo je sporné, a tým obmedzil vlastnícke právo navrhovateľov a intervenientov. Konanie odporcu odôvodňuje obavu, že odporca svojvoľne a neoprávnené uskutoční aj ďalšie stavby na sporných pozemkoch, ktorými zaťaží tieto pozemky. Súd prvej inštancie mal za osvedčené, že medzi účastníkmi prebieha konanie o určenie vlastníckeho práva a z predloženej fotodokumentácie mal osvedčené konanie povinnej z neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie mal preukázanú potrebu naliehavej úpravy pomerov účastníkov konania len v rozsahu zdržania sa stavebných zásahov a úprav na sporných pozemkoch. Vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam je sporné a akýkoľvek ďalší zásah alebo úpravy by mohli, po skončení konania vo veci samej, znemožniť, resp. sťažiť výkon vlastníckeho práva oprávneného vlastníka. Ďalej súd konštatoval, že z rovnakých dôvodov ale nie je možné neodkladným opatrením prikázať účastníkovi odstrániť (drobnú) stavbu na spornom pozemku. Takýmto (predčasným) rozhodnutím by súd neprímeraným spôsobom mohol zasiahnuť do vlastníckeho práva oprávneného vlastníka. Pre uplatnenie nároku na odstránenie stavby musí vlastník pozemku preukázať svoje nesporné vlastnícke právo k pozemku, čo v danom prípade nie je možné. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Navrhovatelia mali v konaní len čiastočný úspech, preto súd nepriznal žiadnemu účastníkovi právo na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie protistrana z dôvodu uvedenom v ustanovení § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku proti I. výroku uznesenia. Má za to, že navrhovatelia nepreukázali existenciu naliehavej a nevyhnutnej potreby upraviť dočasne určité právne vzťahy. Navrhovatelia nepreukázali, že nenariadením neodkladného opatrenia by im hrozil vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy. Odporca poukázal na princíp efektívnosti a proporcionality. Má za to, že vydaním neodkladného opatrenia bolo neprímerane zasiahnuté do jeho vlastníckych práv, nakoľko tieto pozemky potrebuje na dokončenie stavby a jej skolaudovanie. Jeho právny predchodca mal stavebné povolenie, ktoré vydala Obec Q. R. C. pod číslom S-329/2013-Dc dňa 16.01.2014, ktorým bolo dovoľené umiestnenie a uskutočnenie zmeny stavby, pričom odstup prístavby od hranice pozemku C. W. bude 620 mm. Smerom od cesty ku garáži odporca vybudoval oporný múr s dočasným oplotením. Nehnuteľnosť doposiaľ nie je skolaudovaná. Musí vykonať ešte niektoré dokončovacie práce realizované v časti pozemku odporcu medzi jeho stavbou a právoplatnou vlastníckou hranicou navrhovateľov: fasádne omietky, inžinierske siete, zvodny dažďovej vody, klampiarske prvky, bleskozvod, vývody ventilácie, okapové chodníky, oplotenie na vlastníckej hranici pozemku. Potrebuje dokončiť a skolaudovať rekonštrukciu a prístavbu rodinného domu na vlastných pozemkoch. Pozemky potrebuje z dôvodu údržby a zabezpečenia jeho nehnuteľnosti, uloženia sieti a ochrany pred negatívnymi vplyvmi neoprávnených stavieb navrhovateľov postavených čiastočne na jeho pozemkoch. Navrhovatelia neoprávneným užívaním predmetných pozemkov priebežne o fasádu jeho domu opierajú rôzne veci, čím poškodzujú fasádu a v prípade veterného počasia tieto veci hlukom a vibráciami odporcu a jeho rodinu nadmeme obťažujú. Má za to, že vydaním neodkladného opatrenia mu je znemožnené dokončiť a skolaudovať jeho rodinný dom, keďže nebude mať prístup na svoje nehnuteľnosti, čím utrpí nenávratné škody na svojom majetku. Navrhovatelia nepreukázali, že by utrpeli nejakú škodu, ak by pozemky používali, nakoľko tieto objektívne potrebuje na dokončenie stavby, jej riadne užívanie a skolaudovanie. Poukázal na to, že navrhovatelia majú na pozemkoch čierne stavby. V závere zhrnul, že navrhovatelia nepreukázali naliehavosť dočasnej úpravy pomerov, navyše zasahujú neprímerane do odporcových vlastníckych práv, nakoľko pozemok potrebuje len na dokončenie svojich stavieb a neodkladným opatrením mu vzniká nenávratná škoda. Navrhuje, aby odvolací súd zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia.

5. K odvolaniu protistrany sa vyjadrili navrhovatelia 1/ -3/. Žiadajú odvolací súd, aby v napadnutom rozsahu (výrok I.) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a vo vzťahu k výrokom II. a III. rozhodol v zmysle ich odvolania zo dňa 02.07.2021. Poukázali, že zo samotného obsahu odvolania odporcu je zrejmé, že odporca má v úmysle počas trvania konania vo veci samej o určenie vlastníckeho práva k pozemkom parc. reg. C č. 151/4, 152/6, 152/7 a 152/8, k.ú. K., vedeného na

Okresnom súde Senica pod sp.zn. 10C/1/2021 (ďalej len ako „základné konanie“) vykonávať stavebné zásahy a úpravy na pozemkoch, určenie vlastníckeho práva ku ktorým je sporné a je predmetom základného konania. Už len na základe tejto skutočnosti je odôvodnená potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania tak, ako to urobil súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. V opačnom prípade hrozí, že odporca už počas trvania základného konania, uskutoční na sporných pozemkoch stavebné zásahy a úpravy, ktoré trvalo a nezvratne zmenia charakter, účel a možnosť užívania a pomery na sporných pozemkoch a v prípade úspechu žalobcov v konaní 10C/1/2021 tak zasiahne do predmetu vlastníctva navrhovateľov a do ich vlastníckych práv. Odstránenie takéhoto stavu bude následne možné len ďalšou žalobou, prípadne nebude v podobe uvedenia do pôvodného stavu možné vôbec. Doterajším konaním odporcu (postavenie nového oplotenia žalovanou pred garážou) a ním priamo deklarovaným záujmom o vykonanie ďalších stavebných zásahov a úprav na sporných pozemkoch je osvedčené a preukázané, že nariadením neodkladného opatrenia zo strany súdu by vznikol priestor pre konanie, ktoré by vytvorilo nezvratný stav, prípadne pre také konanie, ktoré by viedlo k neodstrániteľným následkom. Platné právo odporcovi nepriznáva ani negarantuje právny nárok na zriadenie inžinierskych sietí, okapových chodníkov, vývodov ventilácie, klampiarskych prvkov atď. na cudzom pozemku a už vôbec nie, ak si ich môže umiestniť na vlastnom pozemku. Poukázali na to, že zachovanie pokojného stavu do skončenia základného konania odporca nemôže považovať ako ujmu na svojich právach. Nariadenie neodkladného opatrenia odporcu v ničom neobmedzuje, nieto ešte spôsobom neprimeraným povahy veci. Ochrana jeho práv alebo oprávnených záujmov nie je vydaným neodkladným opatrením nijako znemožnená, tieto svoje práva vykonáva presne v rozsahu, ako tomu tak bolo do podania žaloby vo veci samej. Ďalšie tvrdenia odporcu sú v súvislosti s nariadeným neodkladným opatrením bez vecnej a právnej súvislosti.

6. K vyjadreniu navrhovateľov 1/-3/ sa vyjadrili navrhovatelia 4/ a 5/. Uviedli, že sa s ním v celom rozsahu stotožňujú. Rovnako sa stotožňujú s vyjadrením navrhovateľov 1/-3/ zo dňa 02.08.2021 a pripájajú sa k nemu.

7. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podali odvolanie aj navrhovatelia 1/-5/ z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku proti II. a III. výroku a žiadali, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a rozhodol tak, že „1. Povinná z neodkladného opatrenia je povinná odstrániť oplotenie vybudované na hranici pozemkov parc. reg. C č. 152/6, nachádzajúcom sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctva č. XX a parc. reg. C č. 150/6 nachádzajúcom sa v k. ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctva č. XXX a uviesť uvedené pozemky do pôvodného stavu, to všetko do 5 dní od doručenia tohto uznesenia. 2. Navrhovatelia neodkladného opatrenia majú nárok na náhradu trov neodkladného opatrenia v celom rozsahu (100%).“ Svojím zamietajúcim rozhodnutím súd zvýhodnil odporcu a toleruje stav, že exkluzívne výlučne len on môže vykonávať držbu a vlastnícke právo a navrhovatelia nie, pričom súd nezohľadnil, že odporca postavil oplotenie v čase po doručení žaloby vo veci samej, t. j. po začatí súdneho konania o určenie vlastníckeho práva, a navrhovatelia nežiadali, aby povinná z NO obnovila svoje pôvodné oplotenie, ktoré jej doteraz zamedzovalo vo vstupe na sporný pozemok parc. č. 152/6 - t. j. ani po vyhovení návrhu a odstránení novo vybudovaného oplotenia nebude mať zamedzený vstup na sporný pozemok parc. č. 152/6. Navrhovatelia sa domáhajú len toho, aby sa obnovil stav, kedy sa môžu na sporný pozemok - od nepamäti súčasť ich dvora, dostať aj oni. Súd zamietnutím návrhu na odstránenie oplotenia v rozpore so svojou správnu úvahou o nemožnosti obmedziť niektorú zo strán znemožnil výkon vlastníckeho práva navrhovateľom, jeho odôvodnenie je vnútorne rozporné - arbitrárne. Súd tiež odobril a toleruje stav, kedy bolo neprípustnou svojpomocou odporcu zasiahnuté do desaťročia trvajúceho pokojného stavu užívania sporného pozemku parc. č. 152/6. Navrhovatelia nesúhlasia s odôvodnením v bode 11. napadnutého uznesenia a uviedli, že uvedené odôvodnenie súdu je nutné logicky aplikovať aj vice versa, t. j. aj na oprávnenie odporcu postaviť na spornom pozemku oplotenie. V čase, kedy povinná z neodkladného opatrenia postavila oplotenie, na súde prvej inštancie už prebiehal spor o vlastníctvo k predmetným pozemkom, žaloba bola žalovanej doručená a zároveň poznámka o vedení sporu bola zapísaná na príslušnom LV. Z tohto dôvodu nie je preto možné, aby si povinná z NO (žalovaná v konaní vo veci samej) oprávnenie postavila oplotenie na hranici, ktorá je medzi stranami sporná a je notorieta, že ani príslušné stavebné úrady neumožňujú postaviť oplotenie na pozemkoch, o ktorých prebieha súdny spor. Zároveň z tvrdeného právneho titulu samotnej žaloby - určenia vlastníctva titulom vydržania je zrejmé, že žalobcom (ich právnym predchodcom) svedčí originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorý príslušný súd v rozhodnutí vo veci samej len deklaruje, tj. vysloví, že už v čase podania samotnej žaloby toto

vlastnícké právo žalobcov existovalo a trvalo - že vlastníckymi sporným pozemkov boli už pri podaní žaloby, resp. v čase postavenia oplotenia. Ďalej poukázali, že postavený plot fyzicky znemožnil vjazd do garáže vo vlastníctve odvolateľov 4/ a 5/. Išlo zjavne o konanie odporcu mala fide, v príkrom rozpore s dobrými mravmi a takéto konanie nemôže požívať súdnu (právnú) ochranu. Týmto dôvodom sa súd prvej inštancie pritom vôbec nezaoberal, v odôvodnení sa s ním nevypríadal ani ho nijakým relevantným spôsobom v texte odôvodnenia nezmiňuje. V závere poukázali, že napadnuté uznesenie nesprávne, keď v záhlaví označuje odvolateľov 4/ a 5/ len ako intervenientov na strane žalobcov (čo ale platí len v základnom konaní 10C/1/2021) a s intervenientmi ako navrhovateľmi súd v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nekonal, čo vyplýva už z prvej vety bodu 1. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Argumenty odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia z ich pohľadu a vzhľadom na ich postavenie (ako vlastníkov garáže, ktorú v dôsledku konania žalovanej nemôžu užívať na účel, na ktorý je určená) súd vôbec nevzal do úvahy. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil a zaťažil konanie inou vadou. Navrhovatelia si uplatňujú nárok na náhradu trov konania. Výrok III. napadnutého uznesenia napadli z dôvodu, že ide o výrok súvisiaci s predchádzajúcimi výrokmi - ak odvolací súd odvolaniu vyhovie a napadnuté uznesenie zmení, budú mať navrhovatelia vo veci plný úspech, s čím právo spája nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

8. K odvolaniu navrhovateľov 1/ - 5/ sa vyjadrila protistrana. Navrhuje, aby odvolací súd zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Podľa listu vlastníctva je vlastníčkou sporných pozemkov a preto si pozemok v jej vlastníctve ohradila dočasným oplotením. Keďže navrhovatelia 1/- 3/ svoje nehnuteľnosti predali intervenientom, nemajú možnosť vstupu na sporné parcely z verejnej komunikácie a teda nemajú žiadny právny záujem na vydaní neodkladného opatrenia. Ich práva ani záujmy nie sú dotknuté a teda nie sú aktívne legitimovaní na podanie návrhu na neodkladné opatrenie. Intervenienti hoci vlastní garáž, túto ako garáž nevyžívajú, nakoľko k nej nie vybudovaná prístupová cesta pre auto. Navyše garáž kupovali s tým, že vedeli, že stojí skoro z polovice na pozemku odporcu a i napriek týmto skutočnostiam nehnuteľnosť kúpili. Navrhovatelia nepreukázali existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Ak by súd vydal neodkladné opatrenie, tak ako ho navrhovatelia žiadajú, išlo o prejudikovanie veci a súd by rozhodol v merite veci, hoc o určenie hraníc sa vedenie konanie na Okresnom súde Senica a doposiaľ nie právoplatne určené. Odporca si svoj pozemok ohradil, aby nedochádzalo ku škode na jeho pozemku aby mohol svoju nehnuteľnosť dokončiť a následne skolaudovať. Poukázal, že navrhovatelia 1/ - 3/ nie sú aktívne legitimovaní na podanie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko už susedný pozemok nevlastnia.

9. K vyjadreniu protistrany sa vyjadrili navrhovatelia 1/ - 3/. Tvrdenie odporcu o jeho vlastníckom práve popierajú. Vlastníctvo k predmetným pozemkom je sporné. Sú toho názoru a v základnom konaní sa domáhajú určenia, že vlastníckymi sporných pozemkov sú navrhovatelia, pričom v prípade úspechu v konaní bude mať rozsudok súdu deklaratórne účinky, tzn. ich vlastníctvo bude určené s účinkami ex tunc. Navrhovatelia 4/ a 5/ vstup na sporné pozemky navrhovateľom 1/ - 3/ na základe vzájomnej dohody umožňujú z ich pozemkov, okrem pozemku parc. č. 152/6, na ktorý odporca fyzicky znemožnil vstup. Táto skutočnosť vyplýva aj zo skutočnosti, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podali spoločne navrhovatelia 1/ až 3/ s navrhovateľmi 4/ a 5/, t. j. s obsahom návrhu súhlasili všetci. Po právnej stránke je však podstatné, že odporca svojim konaním zasiahol do vlastníckeho práva - pokojného práva držby a užívania navrhovateľov. Zdôraznili, že odporca postavil oplotenie v čase po zapísaní poznámky o prebiehajúcom spore na list vlastníctva a zároveň bez dodržania postupu stanoveného stavebným zákonom. Majú za to, že neodkladné opatrenie by len navrátilo stav existujúci predtým, než odporca neoprávnené (tak podľa verejného ako aj súkromného práva) postavil oplotenie. K potrebe dokončenia odporcovho rodinného domu nie je potrebné ním vybudované oplotenie, navyše si všetky dokončovacie práce môže uskutočniť zo svojho, resp. na svojom pozemku parc. č. 152/5.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej

inštancie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že vo vzťahu k výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie boli splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 Civilného sporového poriadku) a vo vzťahu k výroku II. boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty strán predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne čiastočne vyhovel návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že uložil povinnej z neodkladného opatrenia zdržať sa akýchkoľvek stavebných zásahov úprav na pozemkoch a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

12. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. V zmysle § 325 ods. 2 písm. c) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

15. V zmysle § 325 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

16. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

19. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity). Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybné preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenie bezprostredne hroziacej ujmy.

20. Súd poskytuje zabezpečenie prostredníctvom neodkladného opatrenia len v prípade, keď obsah jeho výroku neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu, teda treba skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na neodkladné opatrenie. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy strán sa rozumie stav vzťahov strán, ktorý neznesie odklad. Navrhovateľ musí deklarovať opodstatnenie nároku vo veci samej. Je nevyhnutné aby mu svedčila vecná legitímácia, konkrétne aktívna, na podanie návrhu. Už v podanom návrhu musí navrhovateľ predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Práve s tým súvisí preukázanie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má ochrana poskytnúť. Neodkladné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej. Existencia právneho pomeru medzi stranami alebo nároku prípadne ich osvedčenie, samé osebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až jeho ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie bezprostredne hroziacou ujmom musí byť konkrétne a aspoň osvedčené.

21. Obsahom spisu bolo osvedčené, že na súde prvej inštancie sa vedie konanie pod sp. 10C/1/2021, na základe žaloby navrhovateľov 1/ - 3/ voči protistrane K. C., ktorou sa domáhajú určenia, že spoluvlastníkmi parc. reg. C č. 151/4, parc. reg. C č. 152/6, parc. reg. C č. 152/7, parc. reg. C č. 152/8, nachádzajúcich sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísaných v LV č. XX vedenom Okresným úradom Senica, odborom katastrálnym, pre k. ú. K., obec Q. R. C. sú: navrhovateľ 1/ v spoluvlastníckom podiele 1 k celku, navrhovateľ 2/ v spoluvlastníckom podiele 1 k celku a navrhovateľ 3/ v spoluvlastníckom podiele 1 k celku na základe vydržania. Podľa navrhovateľov existuje nesúlad priebehu hranice medzi od nepamäti existujúcim stavom užívania sporných pozemkov a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, o čom svedčí predložená fotodokumentácia, pričom užívaciú hranicu rešpektovali navrhovatelia a ich právni predchodcovia ako aj protistrana a jej právni predchodcovia, ktorí postavili oplotenie kopírujúce pôvodné oplotenie. V čase od 03.05.2021 - 06.05.2021 protistrana - K. C. postavila na dvore prislúchajúcom k rodinnému domu súp. č. XX (vo vlastníctve navrhovateľov 4/ a 5/) kovové oplotenie resp. použila pôvodné oplotenie vybudované jej právnou predchodkyňou na užívacej hranici, ktoré posunula do dvora prislúchajúceho k rodinnému domu s. č. XX, teda v súčasnosti oplotenie prebieha na hranici medzi parc. č. 152/6 a par. č. 150/6. Vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam par.č.151/4, parc. č. 152/6, parc. č. 152/7 a parc. č. 152/8 je zapísané v prospech protistrany K. C..

22. Ako prvé navrhovatelia 1/ - 5/ žiadali uložiť žalovanej povinnosť odstrániť oplotenie vybudované na hranici pozemkov parc. reg. C č. 152/6, nachádzajúcom sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctva č. XX a parc. reg. C č. 150/6 nachádzajúcom sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísanom na liste vlastníctve č. XXX a uviesť uvedené pozemky do pôvodného stavu, a to všetko do 5 dní od doručenia tohto uznesenia. Navrhovatelia svoj návrh v tejto časti odôvodnili konaním protistrany, ktorá na pozemku, ktorý je predmetom sporu o určenie vlastníckeho práva (parc. č. 152/6/) umiestnila drobnú stavbu, pričom mala vedomosť o prebiehajúcom konaní, znemožnila navrhovateľom prístup na parc. č. 152/6, pričom tento pozemok tvorí príjazd a prístup do garáže vo vlastníctve navrhovateľov 4/ a 5/, protistrana premiestnením oplotenia do polovice krídla dverí garáže vedome znemožnila otvorenie krídla garážových dverí, znemožnila vjazd do garáže, obmedzila užívacie oprávnenie navrhovateľov, svoje konanie vopred neoznámila, oplotenie postavila bez ohlásenia stavebného úradu, protistrana konala svojvoľne, v rozpore s dobrými mravmi. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doložili žalobu o určenie vlastníckeho práva zo dňa 25.01.2021, výpis z listu vlastníctva č. XX, výpis z listu vlastníctva č. XXX, geometrický plán na zameranie skutkového stavu užívania nehnuteľností vyhotovený Ing. S. A., fotodokumentáciu zameranú na umiestnenie oplotenia. Súd prvej inštancie návrh v tejto časti zamietol s odôvodnením, že pre uplatnenie nároku na odstránenie stavby musí vlastník preukázať svoje vlastnícke právo k pozemku, čo v danom prípade nie je možné. Navrhovatelia zvyškovo zamietajúci výrok súdu prvej inštancie napadli odvolaním a trvajú na názore, že vzťahy medzi stranami vyžadujú bezodkladnú úpravu, pretože povinná bez ďalšieho narušila (a narúša) dovtedy existujúci pokojný stav výstavbou oplotenia, neodkladným opatrením sa nevytvorí nenávratný stav, odstráni sa rušenie platného a pokojného stavu povinnou, ani sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do vzťahov medzi stranami. Navrhovatelia argumentovali aj tým, že súd prvej inštancie zvýhodnil žalovanú tým, že iba ona môže vykonávať držbu a vlastnícke právo. Napokon navrhovatelia dôvodili, že protistrana postavením oplotenia znemožnila vjazd do garáže, išlo o konanie v rozpore s dobrými mravmi.

23. V tomto prípade neprichádza do úvahy nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v podobe zriadenia záložného práva v zmysle § 343 Civilného sporového poriadku, lebo ním by sa sledovaný účel nedosiahol.

24. Odvolací súd vychádzal zo skutočností, že navrhovatelia 1/ - 5/ sledujú neodkladným opatrením aktívne konanie protistrany, ktorá bude povinná odstrániť oplotenie vybudované na hranici pozemkov parc. č. 152/6 zapísanej na LV č. XX a parc. č. 150/6 zapísanej na LV č. XXX a uvedenie pozemkov do pôvodného stavu. Pokiaľ ide o parc. č. 152/6 zastavaná plocha o výmere 13 m² v spoluvlastníckom podiele 1/1 v zmysle LV č. XX katastrálne územie K., obec Q. R. C. (č.l. 21-22 spisu) túto vlastní protistrana K. C. na základe kúpnej zmluvy, vklad povolený V-2227/2020 dňa 02.09.2020. Zároveň je potrebné uviesť, že navrhovatelia vlastnícke právo protistrany spochybňujú, vo vzťahu k nehnuteľnosti parc. č. 152/6 (aj k ďalším) vedú konanie (navrhovatelia 1/ - 3/ ako žalobcovia a navrhovatelia 4/ a 5/ ako intervenienti na strane žalobcov) na súde prvej inštancie sp. zn. 10C/1/2021 o určenie podielového spoluvlastníctva titulom vydržania. Parc. č. 150/6 - zastavanú plochu a nádvorie o výmere 30 m² zapísanú na LV. XXX, katastrálne územie K., obec Q. R. C. vlastní navrhovatelia 4/ a 5/ v spoluvlastníckom podiele 1/1 na základe kúpnej zmluvy V- 526/2021, vklad povolený 22.3.2021. Zároveň z predloženej fotodokumentácie je osvedčené vybudovanie oplotenia spôsobom popísaným navrhovateľmi. Protistrana v priebehu tohto konania potvrdila, že pozemok vo svojom vlastníctve ohradila dočasným oplotením za účelom ochrany svojho vlastníckeho práva sledujúc zámer dokončiť výstavbu nehnuteľností a ich kolaudáciu.

25. Neodkladné opatrenie má opodstatnenie tam, kde v konkrétnom prípade je odôvodnená obava, že jeho nenariadením by sa podstatne zhoršila právna pozícia navrhovateľa v danom vzťahu. Pokiaľ ide o právnu pozíciu navrhovateľov 1/ - 3/ vo vzťahu k ich požiadavke na odstránenie oplotenia bolo potrebné vziať do úvahy, že za situácie, že navrhovateľom 1/ - 3/ nesvedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam medzi ktorými žiadajú odstrániť oplotenie, je vylúčené, aby sa mohli uložená takejto domáhať, a to aj za situácie, že vlastnícke právo protistrany spochybňujú a podali žalobu na určenie vlastníckeho práva. Zároveň navrhovatelia 1/ - 3/ netvrdili vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, prípadne že by hrozilo zhoršenie ich právnej pozície do takej miery, že nemožno čakať na výsledok konania o určenie ich vlastníckeho práva. Za tejto situácie sa potom odvolací súd v tejto časti ohľadom navrhovateľov 1/ - 3/ nezaoberal splnením ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a to otázkou osvedčenia a dôvodnosti trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pokiaľ ide o právnu pozíciu navrhovateľov 4/ a 5/ vo vzťahu k ich požiadavke na odstránenie oplotenia, táto bola ich právna pozícia odlišná od navrhovateľov 1/ - 3/, pretože navrhovatelia 4/ a 5/ sú vlastníckmi nehnuteľností na ktorej hranici sa nachádza oplotenie, teda existuje to právny vzťah medzi navrhovateľmi 4/ a 5/ a protistranou. V tejto súvislosti bolo potrebné zohľadniť, že požiadavka navrhovateľov 4/ a 5/ na odstránenie oplotenia v prípade jej vyhovenia, by bola z ich pohľadu definitívnu, pretože sa nevedie žiadne základné konanie, v ktorom by sa skúmalo či konkrétne konanie protistrany sledovalo ochranu jej vlastníckeho práva. Riešenie tejto otázky v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia presahuje rámec tohto konania. Pokiaľ ide o posunutie oplotenia protistrana nezasiahla do rozlohy nehnuteľnosti patriacej navrhovateľom 4/ a 5/ parc. č. 150/6. Z priloženej fotodokumentácie vyplýva, že oplotenie zasahuje do dverí garáže patriacej navrhovateľom 4/ a 5/, teda oplotenie im bráni v úplnom otvorení jedného krídla garážových dverí, avšak z vyššie uvedených dôvodov je ich požiadavka uplatnená takým spôsobom, že súčasný právny stav neumožňuje, aby jej mohlo byť vyhovené. V tejto časti návrhu navrhovateľov 4/ a 5/ na nariadenie neodkladného opatrenia podľa názoru odvolacieho súdu nebola splnená podmienka osvedčenia nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

26. Iná situácia potom bola v prípade preskúmania výroku I. napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie.

27. Navrhovatelia 1/ - 5/ sa tiež domáhali uloženia povinnej zdržať sa akýchkoľvek stavebných úprav a zásahov na pozemkoch parc. reg. C č. 151/4, parc. reg. C č. 152/6, parc. reg. C č. 152/7, parc. reg. C č. 152/8, nachádzajúcich sa v k.ú. K., obec Q. R. C., okres Senica, zapísaných v LV č. XX, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Senica pod sp.zn. 10C/1/2021. V tejto časti súd prvej inštancie návrhu vyhovel s odôvodnením, že vlastnícke právo je sporné a akýkoľvek ďalší zásah alebo úpravy by mohli, po skončení konania vo veci samej znemožniť resp. sťažiť výkon vlastníckeho práva oprávneného vlastníka. Protistrana v odvolaní namietala nepreukázaním existencie naliehavej a nevyhnutnej potreby dočasnej úpravy právnych vzťahov, nepreukázaním hrozby vzniku

alebo rozširovania škody či inej ujmy, a tvrdila neprimeranosť zásahu do jej vlastníckeho práva, pretože pozemky potrebuje na dokončenie stavby, skolaudovanie, na údržbu a zabezpečenie nehnuteľností.

28. V tomto prípade neprichádza do úvahy nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v podobe zriadenia záložného práva v zmysle § 343 Civilného sporového poriadku, lebo ním by sa sledovaný účel nedosiahol.

29. Odvolací súd mal osvedčené, že vlastníkom pozemkov vo vzťahu ku ktorým sa domáhajú navrhovatelia zdržania sa akýchkoľvek stavebných úprav a zásahov je protistrana. Je tiež potrebné uviesť, že navrhovatelia 1/ - 3/ sú názoru, že vydržaním nadobudli spoluvlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam. Navrhovatelia 4/ a 5/ v návrhu netvrdili žiadny právny vzťah k nehnuteľnostiam ku ktorým žiadali uložiť protistrane zdržať sa akýchkoľvek stavebných úprav a zásahov. Je preto nepochybné, že právny vzťah existuje len medzi navrhovateľmi 1/ -3/ a protistranou. Navrhovatelia 4/ a 5/ nemohli byť preto úspešní vo vzťahu k ich požiadavke na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k protistrane v uvedenej časti, nakoľko nebola splnená podmienka existencie pomerov vyplývajúceho z právneho vzťahu. Preto sa odvolací súd následne zaoberal splnením podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v uvedenej časti medzi navrhovateľmi 1/ - 3/ a protistranou. Následne bolo rozhodujúce posúdenie, či navrhovateľom 1/ - 3/ hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, či dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu ich práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie ich právnej pozície do takej miery, že nemožno čakať na výsledok konania, v danom prípade 10C/1/2021. Z odôvodnenia návrhu navrhovateľov v tejto časti žiadaného neodkladného opatrenia vyplýva tvrdenie, že konanie žalovanej odôvodňuje obavu, že žalovaná svojvoľne, neoprávnene, bez súhlasu navrhovateľov uskutoční aj ďalšie stavby, ktorými zaťaží sporné pozemky. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že pokiaľ ide o sporné nehnuteľnosti tieto svoju rozlohou (spolu 31 m²) a polohou (tvoria súvislý zužujúci pás) v podstate vylučujú realizáciu stavieb, ktorými by protistrana zaťažila sporné pozemky, tak ako tvrdia navrhovatelia v podanom návrhu, teda odvolací súd nezistil u navrhovateľov 1/ - 3/ obavu, že by protistrana realizovala také faktické a právne úkony smerujúce k sťaženiu ich situácie v prípade úspechu v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/1/2021.

30. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľov zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 Civilného sporového poriadku), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou

31. Nedostatky v skutočne len stručnom odôvodnení prvoinštančného rozhodnutia boli odstránené odvolacím súdom (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku).

32. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti protistrane zdržať sa akýchkoľvek zásahov a úprav na nehnuteľnostiach zmenil podľa § 388 Civilného sporového poriadku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a výrok II. o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti potvrdil podľa § 387 Civilného sporového poriadku.

33. V zmysle § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2, ak odvolací zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

34. V zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, podľa ods. 2, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. V tomto konaní, ktoré sa týmto rozhodnutím končí, bola napokon plne úspešná protistrana a preto podľa citovaných ustanovení protistrane vzniklo právo na plnú náhradu trov konania voči neúspešným navrhovateľom 1/ - 5/. Odvolací súd preto protistrane priznal náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) voči navrhovateľom 1/ - 5/ v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Pokiaľ ide o označenie strany navrhovateľov, na rozdiel od súdu prvej inštancie, odvolací súd označil na strane navrhovateľov 5 subjektov (vrátane JUDr. D. A. a Ing. H. A.), pričom účasť intervenientov na strane navrhovateľov nevplyva z obsahu predmetného spisu. Zo všetkých podaní navrhovateľov jednoznačne vyplýva, že stranu navrhovateľov tvorí 5 subjektov tak ako sú označení v záhlaví tohto uznesenia.

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).